

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
Factors Related to Saving Behavior among High School Students
at Wachiraprakarn Wittayakom School, Nakornchum, Muang District,
Kamphaeng Phet

ปิยะพันธ์ กำจัด¹ นพรุจ พรหมชาติ² รัตติกาล สถิตยง³ มินตรา พึ่งเงิน⁴ และ พิมภิญญา จันดาหัวดง⁵
Piyapan Kamchat¹ Nopparut Promchat² Rattikal Satityoung³ Mintra Phuengngern⁴ and
Phimkarnda jundahuadong⁵

^{1,2,3,4}บธ.บ (การเงินและการธนาคาร) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

⁵อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม จำนวน 300 ราย เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและไคสแควร์ (χ^2) ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 16 ปี กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีรายได้จากผู้ปกครองระหว่าง 50 – 100 บาทต่อวัน เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม

คำสำคัญ: ปัจจัยส่วนบุคคล / ปัจจัยด้านสังคม / ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ / พฤติกรรมการออม

Abstract

The purpose of this research was to investigate factors related to saving behavior. The samples of this research consisted of 300 high school students at Wachiraprakarn Wittayakom School. The instrument used in this research was a questionnaire. The data were analysed by using percentage, mean, standard deviation, and Chi-square (χ^2). The results revealed that the majority of the samples were female, aged 16, and were in Mathayom 4 which received income from their parents 50 to 100 baht a day. The overall opinions on factors related to saving behavior were at high level. When considering each aspect, personal factors were at the highest level following by social and economic factors. According to factors related to saving behavior, it was found that personal factors were related to saving behavior with a statistical significance level of .05. However, social and economic factors were not related to saving behavior.

Key words: Personal factors/ Social Factors / Economic Factors / Saving Behavior

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เงินออมเป็นเงินทุนที่สำคัญต่อการลงทุนของประเทศซึ่งเป็นรากฐานและปัจจัยสำคัญที่กำหนดการลงทุนให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต สร้างเสถียรภาพและลดความผันผวนทางเศรษฐกิจได้เนื่องจากการออมในระดับสูงจะทำให้การลงทุนในประเทศไม่ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก แม้เศรษฐกิจจะถดถอยก็สามารถพึ่งพาการออมในประเทศได้ ทำให้พัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง หากเปรียบเทียบการออมของประเทศไทยกับประเทศที่มีฐานะเศรษฐกิจใกล้เคียงกันโดยวัดจากสัดส่วนการออมของประเทศต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม อินโดนีเซีย มาเลเซียและเม็กซิโก พบว่า การออมประเทศไทยอยู่ที่ระดับร้อยละ 31.6 เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) ซึ่งสูงกว่าประเทศเหล่านี้ ทว่าประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ต่ำกว่าประเทศไทยเกิดจากปัญหามีระบบสวัสดิการไม่เด่นชัดและไม่มั่นคงเพียงพอประชาชนจึงเห็นความสำคัญของการเก็บออมเพื่อการใช้จ่ายและดูแลตัวเองเมื่อยามชราและในยามฉุกเฉิน แต่ประเทศที่มีการพัฒนาแล้วการจัดเก็บภาษีในประเทศที่สูงมากทำให้เงินออมต่ำลง มีระบบสวัสดิการที่ดีทำให้ประชาชนเห็นว่ารัฐบาลมีสวัสดิการที่จะดูแลเมื่อยามชราภาพในอนาคต จึงไม่จำเป็นต้องเก็บออม และไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการออมเมื่อเทียบกับประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะสามารถเข้าถึงแหล่งเงินได้ง่าย ทำให้ประชากรของประเทศนั้นไม่ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน (สำนักบัญชีประชาชาติ, 2561)

จากความสำคัญข้างต้นนั้น สะท้อนให้เห็นว่าการออมมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศ เป็นแหล่งที่มาของเงินที่จะนำไปลงทุนในด้านต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจให้เจริญเติบโต สำหรับประเทศไทยนั้นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของประเทศมาจาก 2 แหล่งคือแหล่งเงินทุนภายในประเทศและแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559) อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยเข้าสู่สถานการณ์สังคมสูงวัยที่เริ่มออมเงินเพื่อการเกษียณอายุ ตอนอายุ 42 ปีสถานการณ์การออมของประชากรในสังคมไทยยังพบปัญหาหลายประการทั้งในนโยบายระดับประเทศและระดับบุคคล อาทิ แผนการออมเงินภาคบังคับที่ใช้ไม่ได้ผลซึ่งมีทางเลือกหลักเพียงประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทั้งระบบการออมเพื่อการเกษียณอายุยังไม่ครอบคลุมประชากรวัยแรงงานทั้งหมดตลอดจนดอกเบี้ยเงินฝากต่ำ เป็นต้น เมื่อพิจารณาในระดับบุคคลนั้นพบว่าประชากรไทยส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและผู้ใช้แรงงาน รายได้ส่วนใหญ่จึงใช้สำหรับการบริโภคเป็นหลัก การเก็บออมจึงมีน้อย ขาดวินัยการออม ขาดความรู้เรื่องการออม การลงทุน ขาดความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย และขาดความรู้ในการแสวงหารายได้ให้มากขึ้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) การเข้าสู่สถานการณ์สังคมสูงวัยที่เด็กเกิดน้อยและวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง จำเป็นต้องปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เยาวชนเพื่อเป็นรากฐานที่ดีพร้อมเข้าสู่วัยแรงงานที่สำคัญของประเทศในอนาคต เนื่องจากเยาวชนเป็นช่วงวัยสำคัญที่แตกต่างจากช่วงเวลาอื่น เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากเด็กสู่ผู้ใหญ่และมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านทั้งความคิด ค่านิยมและพฤติกรรม อย่างไรก็ตาม สถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐานเหล่านี้จึงประกอบด้วยสถาบันครอบครัวและสถาบันทางการศึกษา

โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร เป็นสถาบันทางการศึกษาหนึ่งที่ตระหนักและมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังค่านิยมและความรู้ที่ถูกต้องให้แก่นักเรียนเพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศด้วย ปณิธานอันแน่วแน่ โรงเรียนจึงได้มีการดำเนิน “โครงการธนาคารโรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม” โดยมีจุดหมายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการออมให้แก่ นักเรียน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมรับฝาก-ถอนเงินให้กับนักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นประจำเพื่อให้มีเงินออมและมีเงินไว้ใช้ในยามจำเป็นหรือเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินตลอดจนเก็บไว้ใช้ในอนาคตนอกจากนี้ยังมีกิจกรรมส่งเสริมการออมที่กระตุ้นการออมให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมออมเงินแลกใจในวันแห่งความรัก กิจกรรมร้อยเรียงเรื่องราวการออมเงิน กิจกรรมนักเรียนดีเด่นรักการออม เป็นต้น รวมทั้งได้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักประโยชน์ของการออมเงินด้วยการจัดป้ายนิเทศความรู้เกี่ยวกับการออมเงินหน้าเสาธง กิจกรรมตอบคำถามชิงรางวัล เป็นต้น

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่มีโครงการธนาคารโรงเรียน จึงมีความสำคัญต่อการรับรู้ เข้าใจ และนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาเพื่อเป็นต้นแบบขยายผลสู่โรงเรียนอื่นได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาพฤติกรรมและแนวทางการส่งเสริมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิชรปราการวิทยาคม ตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อเป็นสารสนเทศให้แก่ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ได้รู้และเข้าใจ สามารถนำไปใช้ปลูกฝัง อบรมหรือเสริมสร้างเยาวชนให้มีพฤติกรรมการประหยัด อดออมเงินเพิ่มขึ้น ท้ายที่สุดในระยะยาวจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบการเงินของประเทศที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิชรปราการวิทยาคม
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิชรปราการวิทยาคม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับพฤติกรรมกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิชรปราการวิทยาคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการออม

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ปัจจัยด้านสังคม
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมกรรมการออม

1. เงินออม ณ ปัจจุบัน
2. ลักษณะการออม
3. จำนวนเงินออม
4. ความถี่ในการออม
5. รูปแบบการออม
6. การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิชรปราการวิทยาคม ทั้งหมด จำนวน 643 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิชรปราการวิทยาคม จำนวน 300 ตัวอย่าง โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตาและกำหนดสัดส่วน

ตาราง 1 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 6	196	91
มัธยมศึกษาปีที่ 5	214	100
มัธยมศึกษาปีที่ 4	233	109
รวม	643	300

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.66-1.00 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88 โดยแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย รายได้จากผู้ปกครอง (ต่อวัน) รายได้จากการทำงานพิเศษ (ต่อวัน) ปัจจุบันกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) หรือไม่ แหล่งทุนอื่นๆในปัจจุบัน ค่าใช้จ่าย (ต่อวัน) และ ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของ ลิกเคิร์ต (Likert Scales) จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการออม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เงินออม ณ ปัจจุบัน ลักษณะการออมของนักเรียน จำนวนเงินออม (ต่อวัน) ความถี่ในการออม รูปแบบการออม และการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย จำนวน 6 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ ได้แก่ การหาค่าความถี่ และการหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์พฤติกรรมการออม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การหาค่าความถี่ และการหาค่าร้อยละ
4. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสังคมเศรษฐกิจกับพฤติกรรมการออม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การทดสอบไคส์สแควร์

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่า IOC เพื่อหาความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อความตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีค่าระหว่าง 0.66-1.00
2. ค่าความเชื่อมั่น (reliability) แบบสอบถามทั้งฉบับโดยคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (cronbach) มีค่าเท่ากับ 0.88

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 69.33 มีอายุ 16 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 36.34 กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 36.34 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 6 คน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 โดยที่พักอาศัยเป็นแบบบ้านเดี่ยว จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 96.33

ผลการวิจัยเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อตอบวัตถุประสงค์ วิจัยข้อที่ 1 สรุปผลได้ว่า

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า โดยส่วนใหญ่มีรายได้จากผู้ปกครองวันละ 50 – 100 บาท จำนวน 201 คน รวมทั้งมีรายได้จากการทำงานพิเศษ จำนวน 193 คน การกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จำนวน 249 คน ขณะเดียวกันมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่วันละ 50-100 บาท จำนวน 242 คน ซึ่งค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนใช้เพื่อการบริโภค จำนวน 166 คน

1.2 ปัจจัยด้านสังคม พบว่า ปัจจัยทางด้านสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ นักเรียนออมเงินเพื่อผลตอบแทนจากการออม นักเรียนออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามชรา และนักเรียนออมเงินเพื่อใช้จ่ายเป็นการศึกษาตามลำดับ

1.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ รายได้ของนักเรียนมีผลต่อการออม รายจ่ายของสมาชิกในครอบครัวนักเรียนมีผลต่อการออมและ ความรู้ความเข้าใจด้านการเงินมีผลต่อการออมตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อตอบวัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 2 สรุปได้ว่า ปัจจุบันนักเรียนมีเงินออม จำนวน 214 คน โดยลักษณะการออมเป็นแบบจ่ายแล้วออม จำนวน 131 คน มีจำนวนเงินออมต่อวัน 1-50 บาท จำนวน 108 คน โดยการออมเงินนั้นออมเมื่อมีเงินเหลือใช้ จำนวน 100 คน ออมโดยการหยอดกระปุกออมสิน จำนวน 105 คน และมีการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย จำนวน 225 คน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับพฤติกรรมการออมของนักเรียนตอนปลาย จำแนกได้ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้จากผู้ปกครอง รายได้จากการทำงานพิเศษ (ต่อวัน) กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) ค่าใช้จ่ายต่อวัน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน กับพฤติกรรมการออม สรุปผลได้ดังนี้

1) **ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม** พบว่า

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออม ณ ปัจจุบัน ลักษณะการออม จำนวนเงินออม ความถี่ในการออม รูปแบบการออม และการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้จากการทำงานพิเศษ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออม ณ ปัจจุบัน ลักษณะการออม ความถี่ในการออม และการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์พฤติกรรมการออม ได้แก่ จำนวนเงินออม และรูปแบบของการออม

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านกั๊ยมเพื่อการศึกษา (ยศ.) มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ด้านจำนวนเงินออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออม ณ ปัจจุบัน ลักษณะการออม ความถี่ในการออม รูปแบบการออม และการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านค่าใช้จ่ายต่อวัน มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ด้านรูปแบบการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออม ณ ปัจจุบัน ลักษณะการออม ความถี่ในการออม และการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านค่าใช้จ่ายต่อเดือน มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ ลักษณะการออม จำนวนเงินออม และความถี่ในการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออม ณ ปัจจุบัน รูปแบบการออม และการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

2) ปัจจัยด้านสังคม ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออม ณ ปัจจุบัน ลักษณะการออม จำนวนเงินออม ความถี่ในการออม รูปแบบการออม และการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออม ณ ปัจจุบัน ลักษณะการออม จำนวนเงินออม ความถี่ในการออม รูปแบบการออม และการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อภิปราย ได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล โดยส่วนใหญ่ักเรียนมีรายได้จากผู้ปกครองวันละ 50 – 100 บาท รวมทั้งมีรายได้จากการทำงานพิเศษ การกั๊ยมเพื่อการศึกษา (ยศ.) ขณะเดียวกันมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่วันละ 50-100 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนใช้เพื่อการบริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กษิภเดช เจริญวงศ์ (2555) ที่พบว่า ส่วนใหญ่คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิจะมีรายได้จากผู้ปกครองรายได้จากการทำงานพิเศษ และรายได้จากกองทุนกั๊ยมเพื่อการศึกษา (ยศ.) รวมทั้งจะนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อที่อยู่อาศัย ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย และค่าเดินทาง นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีเงินออมต่อเดือนในอัตราเฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานทิพย์ แสนสง (2557) ที่พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีมหาวิทยาลัยเจ้าพระยา มีรายรับจากผู้ปกครองร่วมกับเงินกั๊ยมเพื่อการศึกษา รายรับรวมโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5,001 – 6,000 บาท โดยนักศึกษามีได้มีการทำงานพิเศษระหว่างเรียน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นนักเรียนที่ยังไม่สามารถประกอบอาชีพประจำเพื่อหารายได้ รวมทั้งผู้ปกครองส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงทำให้มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายประจำวันแก่บุตรหลาน ไม่สูงนักโดยให้เงินเพียงวันละ 50-100 บาท ประกอบกับค่าครองชีพ ณ ปัจจุบันสูง จึงทำให้นักเรียนมีการใช้จ่ายเงินเพื่อการอุปโภค-บริโภคเท่ากับจำนวนเงินที่ผู้ปกครองให้มา อย่างไรก็ตามแม้ผลการวิจัยจะสะท้อนให้เห็นถึงการขาดความเอาใจใส่ต่อการออมในอีกแง่มุมหนึ่งยังมีกลุ่มเด็กนักเรียนบางกลุ่มมีความคิดที่จะหารายได้พิเศษนอกเหนือจากที่ผู้ปกครองให้มา

2. ปัจจัยด้านสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนออมเงินเพื่อผลตอบแทนจากการออม นักเรียนออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามชรา และนักเรียนออมเงินเพื่อใช้จ่ายเป็นการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pimonratanakan, S., Jituea, N., & Chantuk, T. (2017) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา มากที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจในการออม ทักษะคิดในการ

ออมและสภาพแวดล้อมในการออม และสอดคล้องกับ เสกสรร จันทรา (2555) ที่กล่าวว่า ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการออม ประกอบด้วย เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการออม อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา เป็นต้น

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออมเงินเพื่อผลตอบแทนจากการการออม ซึ่งมีแรงจูงใจจากธนาคารโรงเรียนในการจัดกิจกรรมออมเงินเพื่อแจกของรางวัลในวันสำคัญต่างๆ ได้แก่ วันวาเลนไทน์ วันสำคัญของธนาคารออมสิน เป็นต้น และยังมีกิจกรรมเก็บขวดขายเพื่อนำไปแลกเป็นเงิน จึงทำให้นักเรียนมีเงินออมในบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของการออมที่ว่าการออมหมายถึงการเก็บเงินที่ละเล็กทีละน้อยให้พอกพูนขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป (ศตวรรษ ท่าช้าง, 2559)

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ รายได้ของนักเรียนมีผลต่อการออม รายจ่ายของสมาชิกในครอบครัวนักเรียนมีผลต่อการออมและ ความรู้ความเข้าใจด้านการเงินมีผลต่อการออม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2555) ที่พบว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา โดยสถาบันการศึกษาควรมุ่งเน้น ส่งเสริม กิจกรรมเกี่ยวกับการออมเงิน การวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมทัศนคติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ เสกสรร จันทรา (2555) ที่กล่าวว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม ประกอบด้วย รายได้ทรัพย์สินผลตอบแทน หรืออัตราดอกเบี้ยจำนวนผู้ที่มีเงินได้ในครัวเรือน รายจ่ายต่างๆ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก แล้วการออมเงินจะมีความสัมพันธ์กับรายได้และค่าใช้จ่าย กล่าวคือ หลังจาก ที่นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามได้รับรายได้จากแหล่งต่างๆ เช่น ผู้ปกครอง การทำงานพิเศษและกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จะมีการนำไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในชีวิตประจำวันและเพื่อการศึกษาส่วนที่เหลือจึงค่อยเก็บไว้เป็นเงินออม สอดคล้องกับศิริวัฒน์ วงษ์ศิริ (2560) ที่กล่าวว่า การออม คือ รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริงซึ่งแม้ไม่ได้จ่ายออกไปเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคปัจจุบัน อีกทั้งความรู้เกี่ยวกับการออมเงินก็เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการออมจึงทำให้เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ

ผู้วิจัยอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่พบว่า ปัจจุบันนักเรียนมีเงินออม โดยลักษณะการออมเป็นแบบจ่ายแล้วออม มีจำนวนเงินออมต่อวัน 1-50 บาท โดยการออมเงินนั้นออมเมื่อมีเงินเหลือใช้ ออมโดยการหยอดกระปุกออมสิน และมีการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานทิพย์ แสนสง (2557) ที่พบว่า โดยส่วนใหญ่ นักศึกษามีเงินออมน้อยกว่า หรือเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 1,000 บาท นักศึกษามีเทคนิควิธีการบันทึกรายรับ-รายจ่าย โดยการนำเงินออมมาใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของรายจ่าย และการบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายจะช่วยปรับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณา ชุมพลรักษ์ (2018) ที่พบว่า นักเรียนที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จะมีพฤติกรรมการออมมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ และรายได้ส่วนใหญ่ไม่เกิน 5,000 บาท นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการออมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pimonratanakan, S., Jituea, N., & Chantuk, T. (2017) ที่พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ส่วนใหญ่ออมเงินเพื่อไว้เป็นทุนการศึกษา โดยจะใช้รูปแบบการออมแบบหยอดกระปุกออมสิน และจะมีการออมหลังนำไปใช้จ่าย

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียน และยังไม่สามารถประกอบอาชีพเองได้ จึงจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินตามจำนวนที่ได้รับจากผู้ปกครอง จำนวน 50-100 บาทต่อวัน จึงทำให้มีจำนวนรายจ่ายที่ต้องรับผิดชอบเองในส่วนของค่าบริการระหว่างที่ไปโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนส่วนมากมีจำนวนเงินออมที่ค่อนข้าง

ต่าตั้งนั้นนักเรียนส่วนใหญ่จะมีการออมเงินโดยเหลือจากค่าใช้จ่ายและนำไปหยอดกระปุกออมสิน และทำการบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวัน

ผู้วิจัยอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้จากผู้ปกครอง รายได้จากการทำงานพิเศษ (ต่อวัน) ทุ้มเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) ค่าใช้จ่ายต่อวัน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน กับพฤติกรรมการออม อภิปราย ได้ดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม พบว่า

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ด้านรายได้จากผู้ปกครอง ด้านรายได้จากการทำงานพิเศษ ด้านทุ้มเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) ด้านค่าใช้จ่ายต่อวัน ด้านค่าใช้จ่ายต่อเดือน ส่วนปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมนา พูลผล (2018) ที่พบว่า นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ จะมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย แต่มีสัดส่วนการออมน้อยมาก จะมีวิธีการออมที่ไม่แน่นอนและเป็นการออมระยะสั้นเพื่อสะสมไว้ซื้อสิ่งของที่ต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์ (2561) พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมได้แก่รายได้และค่าใช้จ่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี ทิรัฐสถาพร และคณะ (2558) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออม ได้แก่ เพศ รายได้จากผู้ปกครอง ต่อรายเดือน รายได้พิเศษต่อเดือนและการมีบุคคลตัวอย่างในการออมเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีเงินออมของผู้แบบสอบถาม ขณะที่ งานวิจัยของวิไลลักษณ์ เสรี-ตระกูล (2557) ก็พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออม

จากผลการวิจัยข้างต้นที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมนั้น ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ยังไม่มีรายได้ประจำ จึงได้รับรายได้มาจากแหล่งต่างๆ เช่น ผู้ปกครอง การทำงานพิเศษและกองทุนทุ้มเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) ขณะเดียวกันนักเรียนก็มีการใช้จ่ายในแต่ละวัน รวมไปถึงค่าใช้จ่ายรายเดือนสอดคล้องกับ เสกสรร จันทรา (2555) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมส่วนบุคคลนั้นมีอยู่มากมายประชาชนทั่วไปอาจจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยที่เหมือนหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับรูปแบบในการดำรงชีวิตของแต่ละคนว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยข้างต้นที่พบว่า ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมนั้น ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออม ทำให้นักเรียนยังไม่มีกรวางแผนและการใส่ใจในเรื่องของการใช้จ่ายเงินในอนาคต ดังนั้นการส่งเสริม ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมแก่นักเรียนหรือเยาวชนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีวินัยในการเก็บออมอีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างและปลูกฝังทัศนคติที่ดีในเรื่องการออมอีกด้วย (สุวณา กลัดเจริญ , 2557)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. รูปแบบการส่งเสริมการออมมีผลต่อการเลือกออมเงินซึ่งจะมีการออมเงินแบบหยอดกระปุกและหากนักเรียนต้องการปริมาณเงินให้เพิ่มพูนขึ้นจะต้องนำเงินไปลงทุนเพิ่มหรือนำเงินไปฝากธนาคารเพื่อให้ได้อัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้น โดยธนาคารออมสินที่มีส่วนในการจัดตั้งธนาคารโรงเรียนจะต้องมีการปรับอัตราดอกเบี้ยเพิ่ม

สูงขึ้นร่วมกับการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นและจูงใจเกี่ยวกับการฝากเงินให้มากขึ้น เพื่อที่นักเรียนจะได้สนใจฝากเงินกับธนาคารโรงเรียนเพิ่มขึ้น

2. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จะช่วยให้รู้ถึงปริมาณรายรับและรายจ่าย ดังนั้น ผู้ปกครองและครู ควรให้คำแนะนำและคำปรึกษา เพื่อให้การบริหารเงินของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนนำมาปรับใช้สำหรับการบริหารธนาคารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและสภาพปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งการกำหนดนโยบายของโรงเรียน

3. นักเรียนมีเงินออมต่ำ เนื่องจากค่าใช้จ่ายมีปริมาณไม่เท่ากันในแต่ละวัน ดังนั้น นักเรียนควรมีการบริหารจัดการปริมาณรายจ่ายให้อยู่ในปริมาณที่น้อยกว่ารายรับและเก็บออมเท่าที่เหลือใช้แต่ควรออมทุกวันและออมเงินอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจเก็บออมจากจำนวนเงินเหลือจากหักค่าใช้จ่าย ส่วนธนาคารโรงเรียนจะต้องมีการจัดกิจกรรมจูงใจให้นักเรียนออมเงินมากยิ่งขึ้นแต่ต้องสอดคล้องกับปริมาณรายได้และค่าใช้จ่ายของนักเรียน เพื่อกระตุ้นการออมของนักเรียนโดยมีของรางวัลให้กับนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมออมเงินแรกใจในวันแห่งความรัก กิจกรรมร้อยเรียงเรื่องราวการออมเงิน และกิจกรรมนักเรียนดีเด่นรักการออม เป็นต้น รวมทั้งครอบครัวที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการปลูกฝังวินัยบุตรหลานของตน จะต้องสร้างวินัยในด้านการใช้จ่ายเงินของบุตรหลานให้ถูกวิธีและสอดคล้องกับรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของครอบครัวด้วย

4. การมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียน ซึ่งจะทำให้มีเงินจากการออมสะสมไปไว้ใช้ในอนาคต ดังนั้น ครอบครัวและครูจึงต้องร่วมมือกันในการกำหนดวิธีการที่ถูกต้องเพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนหรือบุตรหลานของตน มีระเบียบวินัยในตนเองและผู้ปกครองควรมีวิธีการควบคุมการใช้จ่ายเงินของบุตรหลานให้เป็นระบบ ซึ่งจะทำให้เด็กหรือนักเรียนมีวิธีการเก็บออมเงินที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการออม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนาแบบกลุ่มเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงของการออม
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอาทิ เช่น ปัจจัยทางด้านทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมอย่างต่อเนื่องเพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการออม
3. ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการออมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กษิต์เดช เจริญวงศ์. (2555). ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและ
เทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนใน
เขตกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). รายงานการออมปี2561. [online].
<https://www.bot.or.th/Thai/Pages/default.aspx>. [2561, ธันวาคม 25].
- ปานทิพย์ แสนสง. (2557). ศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีมหาวิทยาลัยเจ้าพระยา.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาการจัดการภาครัฐ: มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา.
- วันดี ทิรัฐสภาพร และคณะ. (2558). ศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

- วรรณภา ชุมพล รัช. (2018). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมเงินของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติ. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, 4(3), 215-222.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557). ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสุทธิปริทัศน์* ปีที่ : 28 ฉบับที่ : 85 เลขหน้า : 300-315 กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ศตวรรษ ท่าช้าง. (2559). *แนวคิดทฤษฎีการออม*. [online]. Available: <http://www.research-system.siam.edu>. [2561, ธันวาคม 27]
- ศิริวัฒน์ วงษ์ศิริ. (2560). *การออมในครัวเรือน*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวนา กลัดเจริญ. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม*. ธนาคารแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *รายงานประชากรไทย*. [online]. Available: <http://www.nso.go.th/sites>. [2561, ธันวาคม 25]
- สำนักบัญชีประชาชาติ. (2561). *ความสำคัญเงินออม*. [online]. Available: <https://www.sarut-homesite.net/การออมของไทย-และวิกฤตใน>. [2561, ธันวาคม 25]
- สุนา พูลผล. (2018). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ. *มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. Interdisciplinary social sciences and communication journal*, 1(1), 69-84.
- เสกสรร จันทรา. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม*. ธนาคารแห่งประเทศไทย. ม.ป.ท.
- Pimonratanakan, S., Jituea, N., & Chantuk, T. (2017). ปัจจัยแรงจูงใจในการออมสภาพแวดล้อมในการออมและทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์แล ซัพพลายเชน. *มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (MOTIVATION FACTORS FOR MONEY SAVING ENVIRONMENT SAVING AND ATTITUDES SAVING WHICH AFFECT.)*. *วารสาร บริหารธุรกิจ ศรีนครินทร์วิโรฒ*, 8(2), 26-41.